

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

Basın Duyurusu

TÜRKİYE'DE İLK KEZ 26-28 Kasım 2010'da ÇOCUK HAKLARI KONGRESİ DÜZENLENECEK

I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi Aile ve Çocuktan Sorumlu Devlet Bakanlığı, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Çocuk Vakfı paydaşlığında **26-28 Kasım 2010** tarihlerinde İstanbul'da düzenlenecek.

Kongre, TBMM Başkanı Sayın **Mehmet Ali Şahin**'in himayelerinde gerçekleşecek.

- Kongreyi düzenleyen kurumların sorumluları Prof. Dr. **Yunus Söylet** (İstanbul Üniversitesi Rektörü); Dr. **İsmail Barış** (Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürü); **Mustafa Ruhi Şirin** (Çocuk Vakfı Başkanı)
- **I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi**'nin Başkanı Prof. Dr. **Aydın Gülan**
- **Kongre Çocuk Sözcüleri** **Ümmühan Zeynep Bilgili** (11 Yaşında)
Fatih Bayar (15 Yaşında)

Açıklama: Ve bütün çocuklar

- Kongrenin Yetişkin Sözcüleri **Prof. Dr. Korkut Tuna**
(İstanbul Üniversitesi)
Dr. Özcan Kars
(SHÇEK Genel Müdür Yardımcısı)
- Kongre Genel Yönetmeni **Mustafa Ruhi Şirin**

Kongrenin öncelikli amacı çocuğun temel yararına dayalı yaşama, bakılma, korunma, gelişme ve katılım hakları ile ilgili konularda kuram ve uygulama bütünlüğünde ülke ölçekli sorumluluğun gerçekçi ve geçerli strateji ve modellerini belirlemek olarak belirlenmiştir.

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

- **Kongrenin ana teması:** Çocukların Cumhuriyeti İçin Çocuk Hakları
- Türkiye’de ilk kez önce çocuk görüşü alınarak çocuk hakları kongresi düzenlenecek. Kongrede çocuklar 16, yetişkinler 24 başlık altında bildiri ve proje sunabilecek. Kongreye 9-18 yaş grubu çocuklar bildiri ve projeleri ile katılabilecek. Kongre için çocuk ve yetişkinlerden oluşacak Seçici Kurul ve Değerlendirme Kurulları görev yapacak. Kongrenin çocuk ve yetişkin sözcüleri olacak. Kongre Genel Kurulu çocuk ve yetişkin eş başkanlarca yönetilecek. Kongre sonunda çocuk ve yetişkinler tarafından iki ayrı bildiri yayınlanacak.
- **SHÇEK-Unicef** işbirliğinde düzenlenen **Türkiye Çocuk Forumu** kongre programında yer alacak.
- Kongre de hükümet kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler, baro ve tabip odalarının çocuk hakları merkezleri, alanında uzman sivil toplum kuruluşlarının işbirliğine öncelik verilecek.
- Kongreye Birleşmiş Milletlere bağlı BM Çocuk Fonu (Unicef), Unesco, Dünya Sağlık Örgütü, Dünya Gıda Fonu, BM Nüfus Fonu (UNFPA), BM Kalkınma Programı (UNDP), Uluslar arası Çalışma Örgütü ve Çocuk İşgücünün Kullanılmasını Önleme Komitesi İLO / IPEC, Mülteciler Yüksek Komiserliği başta olmak üzere dünyada aile ve çocukla ilgili kuruluşların katılımı sağlanacak.
- Kongrenin **Bilim ve Değerlendirme Kurulu**’nda **87** Akademisyen ve uzman yer alıyor.
- Bildiri ve proje özetlerinin son kabul tarihi **15 Temmuz 2010**; özetleri kabul edilmiş bildiri ve projelerin son kabul tarihi **1 Ekim 2010**.
- **I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi** nedeniyle **2010 Türkiye’de Çocuk Hakları Yılı** olarak kutlanacak. Kutlamaların içeriği kısaca şöyle:
  - 1 **23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı** öncesinde çocukların talepleri kamuoyuna duyurulacak.
  - 2 **4 Ekim 2010** günü kutlanacak **Dünya Çocuk Günü**’nde **Türkiye Çocuk Hakları Hareketi**’nin çocuk ve yetişkinlerce çağrısı açıklanacak.
  - 3 **29 Ekim 2010** tarihi öncesinde kongrenin ana teması olan **Çocukların Cumhuriyeti İçin Çocuk Hakları** bildirisi açıklanacak.
  - 4 **20 Kasım 2010**’da kutlanacak **Dünya Çocuk Hakları Günü**’nde **Hakları Çalınmış Dünya Çocukları Raporu** açıklanacak.

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

5 **26-28 Kasım 2010'da düzenlenecek I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi'nde Türkiye Çocuk Buluşması** gerçekleşecek.

Kongre öncesi ve sonrasında çocuk hakları kültürü alanında çocuk ve yetişkinlere yönelik kitap yayını yapılacaktır.

KONGRENİN GENEL TANITIMI

Kongrenin amacı

I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi, medeniyetin güzellik, doğruluk, erdem, adalet ve iyilik idealine dayalı,

çocuk hakları sözleşmesinde yer alan ilkelere göre, çocuğun temel yararına öncelik verilerek doğuştan getirdiği yetenekleri nitelikli bir eğitimle geliştirmesi, güç koşullarda kalması durumunda korunması, kendisini ilgilendiren konularda görüşüne başvurulması, maruz kaldığı her türlü ayrımcılığın önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması, büyüme ve gelişme evrelerinde medeni, sosyal, ekonomik, kültürel haklarını öğrenmesi, talep etmesi ve hayata geçirilmelerinin sağlanmasına yönelik çocuk hakları kültürünün yaygınlaştırılması;

çocukla ilgili konularda yetişkinlerin, toplumun ve Devlet'in çocuktan yana taraf olmasını temin etmek üzere, çocuğa yönelik yasal, kazaî, idari vd. uygulama aksaklıkları ve nedenleri konularında sorumluluğun nasıl yerine getirileceğinin tespit edilmesi;

bütün çocuk sorunlarını çok alanlı bir yaklaşımla ele alarak çocuk pediatri, çocuk pedagojisi, çocuk sosyolojisi, çocuk odaklı sosyal hizmet, çocuk hukuku ve felsefesi öncelikli olmak üzere, çocukbilim merkezli kuram, yöntem ve uygulamaya dayalı birikimden yararlanarak;

bütün çocuk sorunlarının çözülmesi için ülke ölçekli bilgi üretilmesine katkı vermek, disiplinler arası işbirliği ile çocuk politikaları ve uygulamaları bütüncül bir yaklaşımla ve çocukların yaşama, bakılma, korunma, gelişme ve katılım haklarıyla ilgili uygulamaları güçlendirmek ve karşılaşılan güçlükleri çözmek ve bu konularda çocuğun yararı temelinde kuram ve uygulama bütünlüğünde bilimsel yaklaşım, yöntem ve teknikler doğrultusunda gerçekçi ve geçerli strateji ve modelleri belirlemek amacıyla düzenlenecektir.

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

Kongrenin misyonu

Türkiye çocuk hakları hareketi, *en iyi şeyler önce çocukların hakkıdır* düşüncesinin hayata nasıl geçirileceğine yönelik yöntemin belirlenmesiyle başlayabilir.

- I.** *I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi, BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'sini merkeze alarak, çocuk hakları politikalarından ve uygulamalarından sorumlu tüm tarafların çocuğun temel yararı çerçevesinde çocuk etkisi analizi- çözümlenmesi yöntemiyle irdelenmesini (uygulamaların çocuğu, toplumu psikolojik, sosyal, kültürel hukuki, ekonomik, politik ve stratejik sonuçlarının irdelenmesi); yasaların çocuk hukuku temelinde çocuk haklarıyla uyumlu duruma nasıl getirileceğini ve ilgili uygulamanın nasıl gerçekleştirileceği (uygulama aksaklıklarının nedenleri ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi) hususları birinci derecede önem taşımaktadır.*
- II.** İkinci öncelikli misyon ise 2011-2015 *Türkiye Çocuk Hakları Stratejisi ve Uygulama Plânı'nın* (örgün ve yaygın eğitim odaklı) ilgili bütün tarafların görüşü alınarak (çocuk, yetişkin, hükümet kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler, uzman sivil toplum kuruluşları) hazırlanması olarak öngörülmektedir.
- III.** Kongrenin üçüncü misyonu Türkiye Çocuk Politikası'nı içeren bütün çocuk konularının çocuk hakları kültürü temelinde hazırlanmasıdır.

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

Kongrenin vizyonu

I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi'nin vizyonu Türkiye'de çocuğa öncelik verilmesi ve çocuğun birinci gündem durumuna getirilmesidir.

KONGRE ÇOCUK KATILIMI

Bildiri ve Proje Konuları

1. Güzel bir dünyada yaşama hakkında ne düşünüyorsunuz ?
2. Önce sağlıklı büyümek: Niçin ?
3. Eğitimde fırsat eşitliği (Nitelikli eğitim aldığınızı düşünüyor musunuz ?
4. Koruma altındaki çocuklara karşı ödevlerimiz nelerdir ?
5. Çocuklar iş gücü mü ? (Çocuk yoksulluğu)
6. Engelli çocukların hakları (Görme, işitme, konuşma, zihinsel ve ortopedik vd)
7. Çocuklar yargılanmalı mı ?
(Bir çocuğu sanık sandalyesinde gördüğünüzde ne düşünürsünüz?)
8. Savaşlar, çocuklar ve barış
9. Çocuk ve demokrasi
(Çocukların oy hakkı olmalı mı ?)
10. Çocuklar için en önemli haklar hangileridir ? Neden ?
11. Çocuklara ayrımcılık yapılıyor mu ?
12. Dünya çocukları için neler yapmak istersiniz ?
13. Dünyanın geleceği için hayalleriniz nelerdir ?
14. Sizi ilgilendiren konularda görüşünüz alınıyor mu ?
15. Çocuk dostu okul konusundaki düşünceleriniz nelerdir ?
16. Çocuk dostu şehir konusunda ne düşünüyorsunuz ?
17. Büyükler de hata yapabilir
(Örnek verebilir misiniz ?)

KONRE YETİŞKİN KATILIMI

I. Çocuk Hakları Felsefesi

II. Medeniyet, Kültür ve Çocuk Hakları

III. Aile, Çocuk, Toplum, Devlet

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

- IV. BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’de yer alan temel ilkeler
- a) **Çocuğun Temel Yararı:**
- a) Yaşama hakkı
  - b) Gelişme hakkı
  - c) Korunma hakkı
  - ç) **Çocuğun görüşünün alınması**
  - d) **Çocuğa karşı her tür ayrımcılığın önlenmesi**
(Yasa, uygulama sorumluluğu, izleme, çözüm önerileri)
- V. **Çocuğun Medeni Hakları ve Özgürlükler**
- a) İsim ve tabiyeti, kimliğinin korunması
  - b) İfade hakkı
  - c) Çocuğun bilgilenme hakkı
  - ç) Çocuğun düşünce, vicdan ve din özgürlüğü
  - d) Dernek kurma ve toplantı hakkı
  - e) Özel hayatın korunması
  - f) İşkenceye, insanlık dışı, aşağılayıcı, zalim ceza ya da muameleye maruz kalmama hakkı
  - g) Uygulama aksaklıklarının nedenleri ve çözüm önerileri
- VI. **Ailenin ve Aile İçinde Çocuğun Korunması**
- a) Velayet ilişkisi ve ana baba sorumluluğu
  - b) Çocuk gelişimi ve aile içi etkileşim
  - c) Ailenin sorumluluğu
  - ç) Ailenin bütünlüğünün korunması
  - d) Aile içi istismar ve ihmal
  - e) Velayet ilişkisinin kötüye kullanılması
  - f) Ailenin dağılması halinde çocuğun temsili ve çocuğun menfaatinin korunması
  - g) Uygulama aksaklıklarının nedenleri ve çözüm önerileri
  - h) Adolesan kız çocuklarının erken evliliklerinin önlenmesi
- VII. **Yerleştirme Durumunda Koruma**
- a) Evlât edinme, koruyucu aile, özel ve resmi kurum bakımı, (Aileye alternatif kurumlarda çocuğun korunması)
  - b) Koruma kararını vermede yetki
  - c) Yerleştirmede yöntem
  - ç) Alternatif kurumlarda ihmal ve istismara karşı koruma
  - d) Akrabaları ile yaşayan öksüz ve yetim çocukların sorunları ve çözüm önerileri
  - e) Uygulama aksaklıklarının nedenleri ve çözüm önerileri

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

VIII. Temel Sağlık ve Refah

- a) Çocuğun yaşama ve gelişme hakkı
- b) Engelli çocuklar (Görme, işitme, konuşma, zihinsel, ortopedik, sosyal ve duygusal uyum güçlüğü ve süregelen hastalığı olan engelli çocuklar vd.)
- c) Sosyal güvenlik ve çocukların bakımı için hizmet ve kurumlar
- ç) Sağlık ve sağlık hizmetleri
- d) Hayat standardı
- e) Güzel bir çevrede yaşama hakkı
- f) Güç koşullardaki çocuklar için önleyici tedbir ve rehabilitasyon (sokakta yaşayan çocuk, uyuşturucu, uçucu madde bağımlılığı)
- g) Uygulama aksaklıklarının nedenleri ve çözüm önerileri
- h) Çocuk ve yetersiz beslenme
- ı) Ergen (Adolesan) hakları
- i) Şiddetten korunma hakkı
- j) Diş sağlığı ve ağız bakımına kolay ve ücretsiz erişme hakkı
- k) Hastane ve diğer sağlık kuruluşlarında oyun odası ve çocuk kütüphanesi isteme hakkı
- l) Hırpalanmış çocuk sendromundan korunma hakkı
- m) Zorunlu aşılarda aşı olmayı reddetme hakkı

IX. Eğitim, Serbest Zamanları Değerlendirme ve Kültürel Etkinlikler

- a) Eğitimin amaçları
- b) Eğitim, mesleki eğitim ve yönlendirme
- c) Serbest zamanları değerlendirme, sosyal ve kültürel etkinlikler
- ç) Kız çocuklarının eğitimi
- d) Eğitimde fırsat eşitliği
(Eğitime erişim ve nitelikli eğitim alma hakkı)
- e) Çocuk ve din eğitimi
- f) Özel eğitime muhtaç engelli çocuklar (görme, işitme, zihinsel, ortopedik, sosyal ve duygusal uyum güçlüğü ve süregelen hastalığı olan engelli çocuklar vd.)
- g) Üstün zekâlı / yetenekli çocukların eğitimi (Üstün yetenekli çocukların eğitimlerinin Devlet tarafından sağlanması hakkı)
- h) Çocuk hakları ve değerler eğitimi
- ı) Uygulama aksaklıklarının nedenleri ve çözüm önerileri
- i) Pedagoji ve çocuk hakları
- j) Çocuk hakları ve eğitim sistemi
- k) Çocuk merkezli eğitim (Devlet merkezli eğitimden çocuk merkezli eğitime eğitim felsefesi)
- l) Tüketim kültürü ve çocuk hakları
- m) Çocukların sanat ve sanat faaliyetlerine erişebilme ve kolayca katılma hakkı

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

- n) Çocukların iletişim tekniklerinden faydalanma hakkı; medyada yer alma hakkı
- o) Öğretmen seçme hakkı
- ö) Özel yetenek gerektiren beden eğitimi, müzik dersi gibi dersleri reddetme hakkı

X. Özel Koruma Önlemleri İle Korunması Gereken Çocuklar

a) Acil durumdaki çocuklar

i) Mülteci çocuklar

ii) Silahlı çatışmadan etkilenmiş çocuklar

iii) Afetlerde öksüz ve yetim kalan çocuklar

b) Kanunla ihtilâf halindeki çocuklar

i) Küçüklere özgü hukukun uygulanması (çocuk hukuku)

ii) Özgürlüğünden yoksun bırakılmış çocukların durumu

iii) Yasalarda küçüklerin aleyhine hükümler

c) Sömürüye konu olan çocuklar (istismar edilen çocuk)

i) Çocuk işçiliğini içeren ekonomik sömürü (çalışan, dilendirilen çocuklar)

ii) Uyuşturucu madde kullanımı

iii) Cinsel sömürü ve cinsel şiddet (Çocuk fuhuşu, bu sektörde ve pornografide kullanılan çocuklar)

iv) Çocuk kaçırma, satışı ve ticareti

ç) Azınlık veya yerel gruba ait çocuklar

XI Çocuk ihmali ve istismarı

(İhmal, psikolojik, fizikî, cinsel ve ekonomik istismar)

XII Çocuk hakları eğitimi

a) Örgün eğitim (Müfredat ve ders kitaplarında çocuk hakları)

i) Okul öncesi

ii) İlköğretim birinci kademe

iii) İlköğretim ikinci kademe

iiii) Orta öğretim

v) Üniversite ve yüksek okullarda

vi) Lisans üstü eğitimde

b) Yaygın eğitim

c) Demokrasi ve insan hakları kültürü oluşumlarında ve faaliyetlerinde çocuk hakları eğitimi ve uygulamaları

XIII Çocuk Yoksulluğu ve Çocuk Hakları

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

- XIV. Anayasa’da ve yasalarda Çocuk, Yasaların Çocuk Hakları İle Uyumlu Duruma Getirilmesi, Uygulanabilme Koşullarının Tespiti ve Anayasa’da Çocuk**
- XV. Çocuk Hakları Kültürü ve Demokrasi**
(Gelenekler, örf ve töreler ve çocuk hakları; çocuk ve gençlik meclisleri)
- XVI Çocuk Hakları, Yaşama Ortamı, Mekân-Şehir**
- XVII Yerel Yönetimler ve Çocuk Hakları**
- XVIII Çocuk Hakları Bağlamında Çocuk ve İlkgençlik Edebiyatı**
(ve özellikle sorun odaklı çocuk ve ilkgençlik edebiyatı)
- XIX Medya ve Çocuk Hakları**
(Medyada çocuğun yer alması, reklâm ve çocuk)
a) Çocuk hakları açısından çocuk ihmali ve istismarı:
b) Nedenleri, sonuçları, uygulamalar ve izleme çalışmaları
- XX Çocuk Hak İhlallerinin İzlenmesi**
(Gönüllü Çocuk Avukatlığı)
- XXI Çocuk Ombudsmanlığı**
(Model ve Yasal çerçeve)
- XXII BM. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’si Ulusal İlerleme Raporları**
i) Ulusal Raporlar
ii) Alternatif raporlar
- XXIII Çocuk Hakları ve Çocuk Hukuku**
- XXIV Türkiye Çocuk Hakları Stratejisi ve Uygulama Plânı / 2011-2015**
(Amacı ve İşlevi, İlkeler, Temel Ölçütleri, Misyon, Vizyon, Uygulama Plânı)
- XXV Türkiye’de Ulusal Çocuk Politikaları ve Uygulamalarının etkililik ve verimlilik analizi**

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL]

BİLİM ve DEĞERLENDİRME KURULU

Prof. Dr. Adalet Alada, Prof. Dr. Adnan Kulaksızoğlu, Prof. Dr. Adnan Yüksel, Prof. Dr. Adem Sözüer, Prof. Dr. Ahmet Aydın, Prof. Dr. Ahmet Emre Bilgili, Doç. Dr. Ali İhsan Dokucu, Prof. Dr. Ali Köse, Prof. Dr. Aydın Gülan, Prof. Dr. Ayla Oktay, Prof. Dr. Bekir Karlığa, Prof. Dr. Bekir Onur, Prof. Dr. Bengi Semerci, Av. Betül Onursal, Dr. Bülent İlik, Prof. Dr. Bülent Zülfişkar, Doç. Dr. Cengiz Haluk İnce, Prof. Dr. Cevdet Erdöl, Doç. Dr. Coşkun Yorulmaz, Prof. Dr. Doğan Cücelloğlu, Prof. Dr. Edibe Sözen, Prof. Dr. Emine Akyüz, Emine Ögün, Prof. Dr. Ertan Eğribel, Doç. Dr. Erol Göka, Prof. Dr. Esin Küntay, Prof. Dr. Fahri Ovalı, Prof. Dr. Faik Çelik, Dr. Fatih Erdoğan, Prof. Dr. Fazilet Aksu, Prof. Dr. Ferhunde Öktem, Prof. Dr. Feridun Yenisey, Feyza Cansever, Prof. Dr. Füsün Akarsu, Doç. Dr. Gökhan Oral, Prof. Dr. Halil Ekşi, Prof. Dr. Halil İbrahim Bahar, Prof. Dr. Halis Ayhan, Prof. Dr. Halûk Yavuzer, Prof. Dr. Hayati Hökelekli, Prof. Dr. Hayati Tüfekçioğlu, Prof. Dr. Hüseyin Peker, Prof. Dr. Hüseyin Hatemi, Prof. Dr. İbrahim Cılga, Prof. Dr. İlgi Ertem, Prof. Dr. İlhan Kutluer, Prof. Dr. İrfan Erdoğan, Dr. İsmail Barış (SHÇEK), Prof. Dr. İsmail Doğan, Doç. Dr. Kemal İnal, Prof. Dr. Kemal Sayar, Prof. Dr. Korkut Tuna, Doç. Dr. Mehmet Hakan Türkçapar, Mehmet Ögün, Prof. Dr. Mehmet Semih Gemalmaz, Prof. Dr. Mehmet Zeki Aydın, Doç. Dr. Melikşah Yasin, Prof. Dr. Musa Tosun, Dr. Muammer Yıldız (MEB), Mustafa Ruhi Şirin (Çocuk Vakfı), Prof. Dr. Mücahit Öztürk, Prof. Dr. Münevver Bertan, Doç. Dr. Müslüm Akıncı, Prof. Dr. Nebi Özdemir, Doç. Dr. Nesrin Dilbaz, Dr. Neylan Ziyalar, Prof. Dr. Nuray Sungur Oakley, Prof. Dr. Nurdoğan Rigel, Prof. Dr. Orhan Çeker, Dr. Özcan Kars (SHÇEK), Prof. Dr. Rona Serozan, Dr. Ruhi Kılıç (MEB), Prof. Dr. Saibe Oktay Özdemir, Prof. Dr. Sefa Saygılı, Prof. Dr. Selahattin Dilidüzgün, Prof. Dr. Selda Bülbül, Doç. Dr. Selda Çağlar, Prof. Dr. Serpil Uğur Baysal, Dr. Sevgi Usta Sayita, Prof. Dr. Sevil Atauz, Prof. Dr. Şevki Sözen, Prof. Dr. Şükrü Hatun, Prof. Dr. Teoman Duralı, Prof. Dr. Tolga Dağlı, Prof. Dr. Tülay Erkan, Prof. Dr. Umran Korkmazlar, Prof. Dr. Yunus Söylet, Prof. Dr. Ziya Selçuk,

**Kongrenin ana fikri ve
proje hazırlayan kuruluş**

**Çocuk Vakfı Çocuk Akademisi
Çocuk Edebiyatı Okulu**

KONGRE GÖNÜLLÜ PAYDAŞLARI

Kongre Danışmanı

Cevdet Karal

Creatif Hizmetleri

Genna MCG Reklam Ajansı (www.genna.com.tr)

Dijital Medya

Adinteractive / İstanbul.com (www.adinteractive.com.tr)

Kongre Yayın Tasarım

Lokomotif Ajans (www.lokomotif.net)

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

Kongre Görüntü Kaydı Yedirenk İletişim Grubu (www.yedirenk.com)

Piar DNA Görsel Yapım Hizmetleri
(www.piardna.com.tr)

KONGREYİ DÜZENLEYEN KURULUŞ TEMSİLCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. **Yunus Söylet**'in Görüşü:

Çocuklarla yolum üç yerde kesişti

Çocuklarla yolum üç yerde kesişti; iki çocuk büyüten bir baba olarak, yüzlerce çocuğun ameliyatını yapan bir hekim olarak ve binlerce çocuğun eğitiminin bir döneminde katkıda bulunan bir eğitimci olarak. Bu üç farklı kulvarda yürürken fark ettiğim bir gerçek ise, çocukların aynı paydada

birleştikleri üç kavramın masumiyet, savunmasız kalabilme ve sahip oldukları haklardan habersiz olduklarıydı. Bu nedenle yani çocukların güçsüz, sessiz ve savunmasız bir grup olmaları, onları yazılı tarihten dışlamıştır. Ancak 17. yy da çocuk ve çocukluk anlayışında bir değişiklik olmuştur. Bugün

BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'den söz ediyoruz, ülkemizde ilk kez bir "Çocuk Hakları Kongresi" düzenliyoruz. Bırakın yüzyıllar öncesini, onyıllar öncesine göre çocuklar çok daha iyi bir

ideale doğru gidiyorlar, bundan bir baba, bir çocuk cerrahı ve bir öğretim üyesi olarak büyük bir memnuniyet ve mutluluk duymaktayım.

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi'nde çocuk sorunlarının multidisipliner bir yaklaşımla ele alınacağı vurgulanmıştır. Pediatrik ve pedagojik yaklaşımlar dışında çocuk sorunları ve hakları, felsefi, sosyolojik ve hukuki boyutlarıyla da mercek altına alınacaktır. Bunların yanı sıra, geniş katılımlı bu kongrede çocukların sağlığı ile ilgili haklar, sağlıklı olma hakkı, sağlıklı beslenme ve gelişme hakkı, engelli çocuklar başta olmak üzere rehabilitasyon ihtiyacı olan çocukların bu ihtiyaçlara kolay erişebilme hakkı, hasta çocukların da hastanın özerkliği kavramından yararlanma hakkı, terör olayları, savaşlar veya aile içi şiddet olaylarında bir şekilde zarar görmüş, yaralanmış olup bu nedenle tıbbi ve psikolojik tedavi ve destek ihtiyacı olan çocukların özel hakları da "BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme" çerçevesinde değerlendirilip somut sonuçlara varılmalıdır.

Bugün Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde yer alan Horoztepe kazılarında bulunan, günümüzden 6000 yıl öncesine ait tunçtan "emziren kadın" heykelinden, doğan çocuğa babasının eski iç gömleği

ve çamaşırından hazırlanan bir giysinin giydirilerek" ana kokusunu bilir, baba kokusunu da alsın, bilsin" zihniyetine kadar, eşsiz Eyüp oyuncaklarından, çağdaş ressamımız Neşe Erdok'un "günlük yaşamdaki çocukları"na kadar, öyle zengin kültür mirası yüklü bir coğrafyada yaşıyoruz ki, adı gibi analar ile dolu Anadolu'da çocuk haklarını konuşuyor ve tartışıyor olmayı Anadolu'ya, Türkiye'ye karşı olan büyük borcumuzu ödemenin bir adımı olarak niteliyorum.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürü Dr. **İsmail Barış**'ın Görüşü:

"Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, Ülkemiz tarafından 1990 yılında imzalanarak Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanmış, 1995 yılında da uluslararası düzlemde ülkemiz açısından bağlayıcılık kazanmıştır.

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL]

“Çocuk Haklarına Dair Sözleşme”’den doğan yükümlülüklerin ve uygulamaların incelenmesine ilişkin “Koordinatör Kurulu” görevi ülkemizde Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme

Kurumu Genel Müdürlüğüne verilmiş olup, ilgili çalışmalar tüm sektörlerin de katılımı ve desteğiyle yürütülmektedir.

Sözleşmenin imzalanmasıyla birlikte, çocuk hakları ilke ve hükümlerinin gerek çocuklar gerekse yetişkinler tarafından öğrenilmesi ve hayata geçirilmesi amacıyla SHÇEK Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde çalışmalar sürdürülmektedir.

2000 yılından itibaren, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde, 81 Çocuk Hakları İl Çocuk ve Yetişkin Komiteleri oluşturulmuştur. Bu komitelerin amacı, Çocuk Hakları Sözleşmesi ilke ve hükümlerinin tanıtılması ve uygulanmasının sağlanması yönünde çalışmalar yapılmasıdır.

Bu amaçla, söz konusu komitelere okullarına devam eden çocukların yanı sıra, okula gitmeyenler, sokakta yaşayan ve/veya çalışan çocuklar, engelli çocuklar, aileleriyle yaşayan ve kurumlara yerleştirilen çocuklar yer almaktadır.

Toplumun tüm kesimlerindeki çocuklarımızın kendilerini özgürce ifade edebildikleri, sorun ve çözüm önerilerini dile getirebildikleri 1.Ulusal Çocuk Forumu 20- 21 Kasım 2000’de gerçekleştirilmiş olup, bugüne kadar 10 Ulusal Çocuk Forumu düzenlenmiştir. SHÇEK-UNICEF işbirliğinde 11. Ulusal Çocuk Formu ise 1. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi çerçevesinde gerçekleşecektir.

TBMM Başkanı Sayın Mehmet Ali Şahin’in himayelerinde, Aile ve Çocuktan Sorumlu Devlet Bakanı Sayın Selma Aliye KAVAF’ın desteğiyle, kurumumuz Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, İstanbul Üniversitesi, Çocuk Vakfı kurumsal paydaşlığında ve ilgili kamu kurumlarının desteğiyle 26-28 Kasım 2010 tarihlerinde İstanbul’da, 1. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi düzenlenecektir.

Çocuk hakları konusunda kamuoyu bilinci yaratılması, toplumun tüm kesimlerince çocuk haklarının bilinmesi ve çocukların haklarını daha fazla kullanılmasına katkı sağlayacağına inandığımız 1. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi ile önceliğin çocuklara verilmesi yönünde yasal ve idari alanlarda yapılması gerekenlerin, geniş katılımlı bir kongrede tartışılması hedeflenmektedir.

“Önce çocuklar” diyen herkesin görüş ve önerileriyle kongreye katılacağını ümit ederken, göstereceğiniz ilgiye şimdiden teşekkür eder, saygılarımı sunarım.”

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

Çocuk Vakfı Başkanı **Mustafa Ruhi Şirin**'in Görüşü:

“ Türkiye, bütün çocuk sorunlarının çözümüne yönelemediği için toplumsal gelişmesini de erteleyen bir ülke görüntüsü içindedir. Türkiye’de çocuk konusunun gündemdeki çocuk sorunlarıyla sınırlı bir ilgi

düzeyi içinde ele alınmasının nedeni ise sosyal politikaların aile odaklı çocuk merkezli öngörülerden yoksun olmasındandır. Ülkemiz, çocuğa yönelik medeni, sosyal, kültürel ve ekonomik haklar bağlamında açılıma yönelmedikçe çocuğun temel yararına öncelik veren sosyal politikalar da ertelenmiş olacaktır. Türkiye’nin bu bağlamda felsefi tutarlılığı olan bir çocuk politikasını hazırlaması ve uygulanması gerekmektedir.

Türkiye’de çocuk sorunları son çeyrek yüzyılda giderek ağırlaşmıştır ve çocuk ödevi ertelenemeyecek durumdadır. Çocukların yaşama, bakılma, korunma ve gelişme haklarının iyileştirilmesi, kendileriyle ilgili her konuda görüşlerinin alınması ve her türlü ayrımcılıktan korunmaları için ülke ölçekli sosyal ve kültürel programa öncelik verilmesi de zorunlu hale gelmiştir. Bunun için de çocuk hakları kültürüne dayalı yeni bir çocuk bakışına ve anlayışına ihtiyacımız vardır.

Çocuğa karşı yetişkin bireylerin, toplumun ve Devlet’in sorumluluğu paylaşarak sağlıktan eğitime, koruma sisteminden adalet sistemine, güç koşullardaki çocuklardan çocuk dostu medya düzenine kadar aile ve çocuk politikası strateji ve uygulama plânlarının hazırlanması ve hayata geçirilmesi ve Türkiye’de çocuğun birinci gündem maddesi durumuna getirilmesi çocukla ilgili bütün tarafların biraraya gelmesiyle mümkün olabilir. I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi bu temel amacı gerçekleştirmek için düzenlenmektedir. Kongre, yetişkin her bireyi, toplumu, hükümet kuruluşlarını, politika yapıcılarını, yerel yönetimleri, üniversiteleri, çocuk hakları merkezli vakıfları, sivil toplum kuruluşlarını, bilim, kültür, sanat çevrelerini ve medyayı hiçbir ayırım gözetmeksizin çocuğun safında taraf tutmaya ve ülkemizde çocuğa birinci önceliğin verilmesi için katkı vermeye çağırıyor.

1. TÜRKİYE
ÇOCUK HAKLARI
KONGRESİ
[26-28 KASIM 2010, İSTANBUL.]

Çocuk Vakfı, kuruluşunun 20. yılında, I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi'ni dünyanın hakları çalınmış çocuklarından özür dileyerek, bugünün ve geleceğin çocuklarının esenliğine adıyor.”

İLETİŞİM

Çocuk Vakfı Çocuk Akademisi

Zafer Sokağı No 17
34371
Nişantaşı / İstanbul

Telefon 0 212 240 41 96 – 240 23 83
Belgegeçer 0 212 230 01 25

Web Sayfası www.cocukvakfi.org.tr

Elektronik posta cocukhaklariokulu@cocukvakfi.org.tr
cocukvakfi@hotmail.com

İstanbul Üniversitesi
www.istanbul.edu.tr

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
www.shcek.gov.tr